

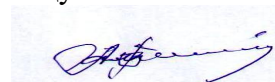
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Центральноукраїнський державний педагогічний університет імені Володимира Винниченка

Факультет педагогіки, психології та мистецтв
Кафедра педагогіки та спеціальної освіти

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

В.о. завідувача кафедри
К.п.н., професор Рацул А. Б.

«2» серпня 2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Рівень вищої освіти: II (магістерський) освітній рівень

Галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка

Спеціальність: 011 Освітні, педагогічні науки. Педагогіка вищої школи

Освітня програма: Освітні, педагогічні науки (Педагогіка вищої школи)

Форма навчання Денна, заочна

2022–2023 навчальний рік

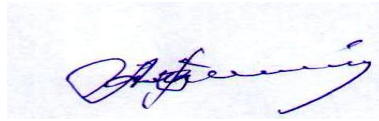
Робоча програма навчальної дисципліни Теорія і практика науково-педагогічних досліджень розроблена на основі освітньо-професійної програми Освітні, педагогічні науки (Педагогіка вищої школи), навчального плану підготовки здобувачів вищої освіти II освітнього ступеня за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки. Педагогіка вищої школи.

Розробник: д.п.н., професор Окольніча Т.В.

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні кафедри педагогіки та спеціальної освіти

Протокол від «2» серпня 2022 року № 1

В.о. завідувача кафедри

(підпис)

Рацул А. Б.

Робоча програма навчальної дисципліни Теорія і практика науково-педагогічних досліджень для студентів спеціальності 011 – Освітні, педагогічні науки. Педагогіка вищої школи за II освітнім рівнем вищої освіти. ЦДПУ імені В. Винниченка, 2022. 15 с.

© Окольніча Т. В, 2022 рік
© ЦДПУ імені В. Винниченка,
2022 рік

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1.1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4,5	Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка	Нормативна	
Індивідуальне навчально-дослідне завдання - реферат	Спеціальність: 011 – Освітні, педагогічні науки. Педагогіка вищої школи	Рік підготовки	
		1-й	1-й
Семестр			
1-й		1-й	
Лекції			
Загальна кількість годин – 135	Освітня програма: Педагогіка вищої школи	32год.	10год.
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 6 самостійної роботи студента – 20		Практичні, семінарські	
		22год.	10год.
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
		81 год.	115 год.
		Індивідуальні завдання:	
		Вид контролю:	
		Екзамен	Екзамен

1.2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою курсу є опанування студентами системи знань з науково-педагогічного дослідження, поглиблення уявлень про його методологічні основи; розвиток інтересу до науково-педагогічних проблем у сфері освіти, формування умінь аналізувати, інтерпретувати науково-педагогічні явища, причинно-наслідкові зв'язки між ними на основі узагальнення і систематизації знань з освітніх/педагогічних наук; розвиток уміння здійснювати ділову комунікацію, зрозуміло доносити власні міркування; удосконалення дослідницьких умінь, які дозволять досягти високого рівня самоорганізації професійної діяльності.

Завдання:

- актуалізувати систему знань студентів про науково-педагогічне дослідження, його різновиди, структуру та методи;
- поглибити знання студентів про методологічні основи педагогічного дослідження;
- удосконалити вміння й навички майбутніх викладачів вищої школи з організації науково-педагогічного дослідження, підготувати до виконання магістерської роботи;
- збагатити знання студентів про можливі шляхи вдосконалення дослідницьких умінь, формування методологічної культури.

У результаті вивчення навчальної дисципліни у студента мають бути сформовані такі *компетентності*:

Інтегральна компетентність. Здатність розв'язувати складні завдання та проблеми в галузі освітніх, педагогічних наук, професійній діяльності, в організації освітнього процесу в закладах професійної освіти, що передбачає застосування відповідних освітніх, педагогічних, управлінських інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні	Фахові
ЗК 02. Здатність генерувати нові ідеї. ЗК 04. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК 05. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні. ЗК 08. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК 09. Здатність до міжособистісної взаємодії.	ФК 02. Здатність застосовувати та розробляти нові підходи до вирішення задач дослідницького та/або інноваційного характеру в сфері освіти й педагогіки. ФК 04. Здатність виявляти потенційні зв'язки освітньої теорії, освітньої політики та практики. ФК 07. Критичне осмислення проблем у сфері освіти, педагогіки й на межі галузей знань.

	<p>ФК 09. Здатність до використання сучасних інформаційно-комунікаційних та цифрових технологій у освітній та дослідницькій діяльності.</p> <p>ФК 10. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у закладах вищої освіти.</p>
--	---

1.3. Очікувані програмні результати навчання:

1. ПРН 01. Знати на рівні новітніх досягнень концепції розвитку освіти і педагогіки, методологію відповідних досліджень.
2. ПРН 04. Використовувати сучасні цифрові технології і ресурси у професійній, інноваційній та дослідницькій діяльності.
3. ПРН 07. Уміти розробляти та реалізовувати інноваційні й дослідницькі проекти у сфері освіти/педагогіки та міждисциплінарного рівня із дотриманням правових, соціальних, економічних, етичних норм.
4. ПРН 10. Уміти здійснювати пошук необхідної інформації з освітніх/педагогічних наук у друкованих, електронних та інших джерелах, аналізувати, систематизувати її, оцінюючи достовірність та релевантність.
5. ПРН 13. Уміти організовувати та проводити науково-педагогічне дослідження.
6. ПРН 16. Здатність до професійної самоосвіти, особистісного зростання, проектування подальших освітніх траєкторій.

2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Розділ І. Методологічні засади педагогічних досліджень.

Тема 1. Методологічне забезпечення педагогічного дослідження.

Значення курсу для становлення фахівця в галузі вищої освіти. Особливості змісту та будови навчального курсу.

Науково-дослідна робота студентів, її значення для становлення професіоналізму фахівця в галузі освіти. Система науково-дослідної роботи студентів у педагогічному вищому навчальному закладі. Принципи організації науково-дослідної роботи студентів.

Методологія – наука про наукове пізнання. Наукове пізнання як об’єкт дослідження. Наукове обґрунтування практики й методологічні умови успішного наукового пізнання.

Основні методологічні підходи в дослідженні педагогічних проблем: системний, синергетичний, особистісний, діяльнісний, антропологічний, цивілізаційний, культурологічний, етнопедагогічний, компетентнісний, інші.

Тема 2. Специфіка наукової діяльності в галузі освіти

Наукове педагогічне дослідження, його компоненти. Рівні наукових досліджень у педагогіці. Співвідношення фундаментального і прикладного в педагогічних дослідженнях.

Структура прикладного педагогічного дослідження. Показники цінності наукового дослідження в педагогіці.

Види студентських наукових робіт. Форми студентської звітності про наукову роботу.

Джерела інформації в науково-дослідній роботі. Монографія. Стаття. Збірка наукових праць. Дисертація. Автореферат дисертації. Їх сутність, різновиди.

Методика вивчення літературних джерел. Способи короткої фіксації інформації: анотування, тезування, реферування, конспектування, логічне структурування тощо. Їх опрацювання в процесі дослідження.

Тема 3. *Методи науково-педагогічного дослідження.*

Поняття про метод. Метод науково-педагогічного дослідження. Класифікації методів науково-педагогічного дослідження.

Емпіричні методи педагогічного дослідження: спостереження, анкетування, бесіда, проєктивні методи, експеримент, аналіз змісту педагогічних документів, вивчення передового педагогічного досвіду. Деякі способи виміру в педагогічному дослідженні.

Теоретичні методи педагогічного дослідження: аналіз і синтез, індукція і дедукція, методи моделювання, методи формалізації. Їх сутність, специфіка застосування в педагогічному дослідженні.

Порівняльно-історичні методи педагогічного дослідження: генетичний метод, порівняльний, порівняльно-історичний, історичний методи. Комплексне застосування методів в науковому педагогічному дослідженні.

Розділ II. *Логіка педагогічних досліджень.*

Тема 4. *Загальна логіка і структура магістерського науково-педагогічного дослідження.*

Методологічна рефлексія в науковій роботі. Елементи наукового дослідження.

Методологічні характеристики педагогічного дослідження. Поняття про структуру студентського наукового дослідження. Етапи роботи.

Аналіз базових понять. Обґрунтування актуальності теми дослідження. Мета і завдання педагогічного дослідження. Об'єкт і предмет дослідження. Гіпотеза дослідження.

Будова основної частини дослідження. Типовий зміст кваліфікаційних, зокрема й магістерських, робіт різних рівнів.

Тема 5. *Оформлення підсумків наукової роботи в педагогіці.*

Форми наукових повідомлень в педагогіці. Структура наукової статті в педагогіці.

Стиль наукової роботи. Прийоми аргументації при побудові теоретичної і нормативної моделей у педагогічному дослідженні.

Оформлення кваліфікаційної, зокрема магістерської, роботи з педагогіки.

Підготовка до захисту і захист кваліфікаційних, магістерських робіт.

3. Структура навчальної дисципліни (для денної та заочної форми навчання)

Денна форма навчання

Назва теми	Кількість годин					
	усього	у тому числі				
		Л	С			с.р.
Модуль І. Методологічні засади педагогічних досліджень.						
Тема 1. Методологічне забезпечення педагогічного дослідження	26	6	4			16
Тема 2. Специфіка наукової діяльності в галузі освіти	26	6	4			16
Тема 3. Методи науково-педагогічного дослідження	26	6	4			16
Разом за змістовим модулем І:	78	18	12			48
Модуль ІІ. Логіка педагогічних досліджень.						
Тема 4. Загальна логіка і структура магістерського науково-педагогічного дослідження	27	6	5			16
Тема 5. Оформлення підсумків наукової роботи в педагогіці	30	8	5			17
Разом за змістовим модулем ІІ:	57	14	10			33
Усього годин:	135	32	22			81

Заочна форма навчання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	усього	у тому числі				
		Л	С			с.р.
Модуль І. Методологічні засади педагогічних досліджень.						
Тема 1. Методологічне забезпечення педагогічного дослідження	22	2	2			18
Тема 2. Специфіка наукової діяльності в галузі освіти	16	2	2			12
Тема 3. Методи науково-педагогічного дослідження	24	2	2			20
Разом за змістовим модулем І:	62	6	6			50
Модуль ІІ. Логіка педагогічних досліджень.						
Тема 4. Загальна логіка і	22	2	2			30

<i>структура магістерського науково-педагогічного дослідження</i>					
Тема 5. Оформлення підсумків наукової роботи в педагогіці	22	2	2		35
Разом за змістовим модулем II:	44	4	4		65
Усього годин:	135	10	10		115

4. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4.1. Теми лекційних занять

4.1.1 денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
1	Тема 1. Методологічне забезпечення педагогічного дослідження	6
2	Тема 2. Специфіка наукової діяльності в галузі освіти	6
3	Тема 3. Методи науково-педагогічного дослідження	6
4	Тема 4. Загальна логіка і структура магістерського науково-педагогічного дослідження	6
5	Тема 5. Оформлення підсумків наукової роботи в педагогіці	8
	Разом	32

4.1.2 заочна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
1	Тема 1. Методологічне забезпечення педагогічного дослідження	2
2	Тема 2. Специфіка наукової діяльності в галузі освіти	2
3	Тема 3. Методи науково-педагогічного дослідження	2
4	Тема 4. Загальна логіка і структура магістерського науково-педагогічного дослідження	2
5	Тема 5. Оформлення підсумків наукової роботи в педагогіці	2
	Разом	10

4.2. Теми семінарських занять

4.2.1 денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
1	Тема 1. Методологічне забезпечення педагогічного дослідження	4
2	Тема 2. Специфіка наукової діяльності в галузі освіти	4
3	Тема 3. Методи науково-педагогічного дослідження	4
4	Тема 4. Загальна логіка і структура магістерського науково-педагогічного дослідження	5
5	Тема 5. Оформлення підсумків наукової роботи в педагогіці	5
	Разом	22

4.2.2 заочна форма навчання

Назва теми	Кількість Годин
Тема 1. Методологічне забезпечення педагогічного дослідження	2
Тема 2. Специфіка наукової діяльності в галузі освіти	2
Тема 3. Методи науково-педагогічного дослідження	2
Тема 4. Загальна логіка і структура магістерського науково-педагогічного дослідження	2
Тема 5. Оформлення підсумків наукової роботи в педагогіці	2
Разом	10

4.4. Завдання для самостійної роботи

4.4.1 денна форма навчання

Назва теми	Кількість Годин
Тема 1. Методологічне забезпечення педагогічного дослідження	16
Тема 2. Специфіка наукової діяльності в галузі освіти	16
Тема 3. Методи науково-педагогічного дослідження	16
Тема 4. Загальна логіка і структура магістерського науково-педагогічного дослідження	16
Тема 5. Оформлення підсумків наукової роботи в педагогіці	17
Разом	81

4.4.2 заочна форма навчання

Назва теми	Кількість Годин
Тема 1. Методологічне забезпечення педагогічного дослідження	18
Тема 2. Специфіка наукової діяльності в галузі освіти	12
Тема 3. Методи науково-педагогічного дослідження	20
Тема 4. Загальна логіка і структура магістерського науково-педагогічного дослідження	30
Тема 5. Оформлення підсумків наукової роботи в педагогіці	35
Разом	115

4.5. Індивідуальне навчально-дослідне завдання

1. Навести приклади оформлення літератури в науковій роботі.
2. Навести приклади (2) застосування методів математичної статистики в педагогічному дослідженні.
3. Підготувати реферат з проблеми дослідження (обсяг – 11–12 стор. друкованого тексту; наявні такі структурні частини: вступ /з позначенням актуальності проблеми, визначенням мети та основних завдань роботи/, основна частина /3–4 параграфи/, висновки /з узагальненням питання вивченості проблеми/, список літератури /10–12 джерел, оформлених за сучасними вимогами/)
4. Розробити конспект лекції з основ наукових педагогічних досліджень.
5. Розробити конспект практичного заняття з основ наукових педагогічних досліджень.

4.6. Методи навчання

Під час вивчення дисципліни Теорія і практика науково-педагогічних досліджень передбачено комплексне використання різноманітних методів організації і здійснення навчально-пізнавальної діяльності студентів та методів стимулювання і мотивації їх навчання, що сприяє розвитку творчих засад особистості майбутнього фахівця, з урахуванням індивідуальних особливостей учасників освітнього процесу.

З метою формування професійних компетентностей широко впроваджуються інноваційні методи навчання. Це – комп'ютерна підтримка освітнього процесу, впровадження інтерактивних методів навчання (робота в малих групах, мозковий штурм, опрацювання дискусійних питань, кейс-метод, проєктний метод тощо).

За джерелами знань на заняттях використовуються словесні (розповідь, бесіда, лекція) та практичні методи.

За рівнем самостійної розумової діяльності використовуються проблемно-інформаційний, проєктно-пошуковий, дослідницький методи.

Із метою забезпечення максимального засвоєння студентами матеріалу курсу використовуються наступні методи навчання:

- 1) Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності:
 - словесні (лекція-монолог, лекція-діалог, проблемна-лекція);
 - наочні (демонстрування);
 - практичні методи (практичні завдання).
- 2) Методи стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності:
 - метод проблемного викладу матеріалу;
 - моделювання життєвих ситуацій;
 - мозковий штурм;
 - метод опори на життєвий досвід;
 - навчальної дискусії.
- 3) Методи контролю й самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності:
 - усного контролю;
 - письмового контролю;
 - самоконтролю та взаємоконтролю;
 - рецензування відповідей.

4.7. Засоби діагностики результатів навчання здобувачів освіти.

Порядок та критерії виставлення балів

Контрольні заходи здійснюються з дотриманням вимог об'єктивності, індивідуального підходу, системності, всебічності.

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання можуть бути:

- екзамен;
- реферат;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;

Використовуються такі методи контролю (усний, письмовий), які мають сприяти підвищенню мотивації магістрантів до освітньої діяльності.

Завданням поточного контролю є перевірка розуміння та засвоєння певної частини учбового матеріалу, здатності осмислити зміст теми. Поточний контроль знань студентів здійснюється за двома напрямками: І – контроль навчально-творчої діяльності, систематичності та активності роботи на семінарських заняттях; ІІ – контроль за виконанням завдань для самостійного опрацювання.

Об'єктами поточного контролю знань студента є систематичність та активність роботи на заняттях; виконання завдань для самостійної роботи. Оцінюванню можуть підлягати: рівень знань, продемонстрований у відповідях і виступах на семінарських заняттях; активність при обговоренні питань семінарського заняття тощо.

У разі невиконання завдань поточного контролю студент має право скласти їх індивідуально до останнього практичного заняття за дозволом завідувача кафедри. Порядок такого контролю регламентований викладачем.

Завданням підсумкового контролю є перевірка розуміння студентом програмного матеріалу в цілому, логіки та взаємозв'язків між окремими розділами, здатності творчого використання накопичених знань, умінь

сформувати своє ставлення до певної проблеми навчальної дисципліни тощо

Підсумковий/Семестровий контроль проводиться у формі екзамену у терміни, передбачені графіком навчального процесу. Завданням екзамену є перевірка розуміння програмного матеріалу в цілому, логіки та взаємозв'язків між розділами, здатності творчого використання накопичених знань, уміння сформувати своє ставлення до певної проблеми навчальної дисципліни тощо. В умовах реалізації компетентнісного підходу екзамен оцінює рівень засвоєння магістрантом компетентностей, що передбачені кваліфікаційними вимогами.

4.8. Перелік програмових питань для самоконтролю:

1. Науково-дослідна робота студентів, її значення для становлення професіоналізму фахівця в галузі освіти.
2. Система науково-дослідної роботи студентів у педагогічному вищому навчальному закладі.
3. Принципи організації науково-дослідної роботи студентів.
4. Методологія – наука про наукове пізнання. Наукове пізнання як об'єкт дослідження. Наукове обґрунтування практики й методологічні умови його розроблення.
5. Основні методологічні підходи в дослідженні педагогічних проблем.
6. Вимоги і реалізація системного підходу в дослідженні.
7. Вимоги і реалізація синергетичного підходу в дослідженні.
8. Вимоги і реалізація особистісного підходу в дослідженні.
9. Вимоги і реалізація діяльнісного підходу в дослідженні.
10. Вимоги і реалізація антропологічного підходу в дослідженні.
11. Вимоги і реалізація цивілізаційного підходу в дослідженні.
12. Вимоги і реалізація культурологічного підходу в дослідженні.
13. Вимоги і реалізація етнопедагогічного підходу в дослідженні.
14. Вимоги і реалізація компетентнісного підходу в дослідженні.
15. Наукове педагогічне дослідження, його компоненти. Рівні наукових досліджень у педагогіці. Співвідношення фундаментального і прикладного в педагогічних дослідженнях.
16. Структура прикладного педагогічного дослідження. Показники цінності наукового дослідження в педагогіці.
17. Види студентських наукових робіт. Форми студентської звітності про наукову роботу.
18. Джерела інформації в науково-дослідній роботі. Монографія. Стаття. Збірка наукових праць. Дисертація. Автореферат дисертації. Їх суть, різновиди.
19. Методика вивчення літературних джерел. Способи короткої фіксації інформації: анотування, тезування, реферування, конспектування, логічне структурування тощо. Їх опрацювання в процесі дослідження.
20. Поняття про метод. Метод науково-педагогічного дослідження. Класифікації методів науково-педагогічного дослідження.

21. Емпіричні методи педагогічного дослідження: спостереження, анкетування, бесіда, проєктивні методи, експеримент, аналіз змісту педагогічних документів, вивчення передового педагогічного досвіду. Деякі способи виміру в педагогічному дослідженні.
22. Теоретичні методи педагогічного дослідження: аналіз і синтез, індукція і дедукція, методи моделювання, методи формалізації. Їх сутність, специфіка застосування в педагогічному дослідженні.
23. Порівняльно-історичні методи педагогічного дослідження: генетичний метод, порівняльний, порівняльно-історичний, історичний методи. Комплексне застосування методів в науковому педагогічному дослідженні.
24. Методологічна рефлексія в науковій роботі. Елементи наукового дослідження.
25. Методологічні характеристики педагогічного дослідження. Поняття про структуру студентського наукового дослідження. Етапи роботи.
26. Аналіз базових понять. Обґрунтування актуальності теми дослідження. Мета і завдання педагогічного дослідження. Об'єкт і предмет дослідження. Гіпотеза дослідження.
27. Будова основної частини дослідження. Типовий зміст кваліфікаційної роботи різних рівнів, зокрема магістерської.
28. Форми наукових повідомлень в педагогіці. Структура наукової статті в педагогіці.
29. Стиль наукової роботи. Прийоми аргументації при побудові теоретичної і нормативної моделей у педагогічному дослідженні.
30. Оформлення кваліфікаційної, зокрема магістерської, роботи з педагогіки.
31. Підготовка до захисту і захист кваліфікаційних, магістерських робіт.

4.9. Схема нарахування балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота								Екзамен	Сума
Розділ 1		Розділ 2			Контроль на робота	ІНДЗ	Разом	Макс. - 40	100
T1	T2	T3	T4	T4					
5	5	5	5	5		5	30	60	

T1, T2 ... T6 – теми розділів.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
	для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90-100	відмінно	Зараховано
82-89	добре	
74-81		

64-73	задовільно	
60-63		
35-59	незадовільно	незараховано
1-34	незадовільно	незараховано

5. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

5.1. Рекомендована література

Базова:

1. Волкова Н. П. Загальна характеристика методів науково-педагогічного дослідження і його логіки. К.: Академвидав, 2007. 125 с.
2. Гончаренко С. У. Педагогічні дослідження. Методологічні поради молодим науковцям. Київ-Вінниця: ТОВ фірма «Планер», 2010. 308 с.
3. Максименко С. Д. Теорія і практика психолого-педагогічного дослідження. К.: Вища школа, 1990. 178 с.
4. Сучасні методологічні аспекти педагогіки вищої школи. *Педагогіка вищої школи* / за ред. З. Н. Курлянд. К.: Знання, 2007. С.16–23.
5. Методологія та організація наукових досліджень : навчально- методичний посібник / В. М. Михайлов та ін. Х.: ХДУХТ, 2014. 220 с.
6. Методологія та організація наукових досліджень : навчальний посібник / Б. І. Мокін, О. Б. Мокін. Вінниця : ВНТУ, 2014. 180 с.
7. Чмиленко Ф.О., Жук Л. П. Посібник до вивчення дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень». Д.: РВВ ДНУ, 2014. 48 с.
8. Швець Ф. Д. Методологія та організація наукових досліджень: навч. посіб. Віче : НУВГП, 2016. 151 с.
9. Окольніча Т. В. Теорія та методика науково-педагогічного дослідження: навч. пос. Кропивницький: ФОП Піскова М. А., 2020. 76 с.

Додаткова:

1. Білуха М.Т. Методологія наукових досліджень. К.:АБУ, 2002. 480 с.
2. Бірта Г. О , Бургу Ю. Г. Методологія і організація наукових досліджень: навч. посіб. К.: «Центр учбової літератури», 2014. 142 с.
3. Габаковська Х. В. Дослідницький підхід як елемент методології у сучасній юриспруденції : дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук : 12.00.01. Івано- Франківськ, 2018. 207 с.
4. Грищенко І.М., Григоренко О. М., Борисенко В. А. Основи наукових досліджень : навч. посіб. К.: КНТЕУ, 2011. 185 с.
5. Організація наукових досліджень, написання та захист магістерської дисертації / За ред. В. В. Пасічника. К.: «Ліра-К», 2010. 282 с
6. Автореферати кандидатських дисертацій.

5.2. Методичне забезпечення

1. Окольніча Т. В., Поліщук Г. В. Теорія і методика науково-педагогічного дослідження: **навчальний посібник**. Кропивницький, 2021. 75 с.
2. Костенко Л. Д., Окольніча Т. В., Ситнік Т. І. Освітній простір міста Кропивницького 1991–2021 роки (хроніка розвитку від незалежності до сьогодення): **навчально-методичний посібник**. Дніпро : Середняк Т. К., 2022. 108 с.

5.3. Інформаційні ресурси (перелік інформаційних ресурсів)

1. Бібліотека гуманітарних текстів «Аудиторіум» - <http://www.auditorium.ru>
2. Бібліотека гуманітарного Інтернет-університету - <http://www.i-u.ru/biblio>
3. Відкрита електронна бібліотека - <http://orel.rsl.ru>
4. Бібліотека «Золота філософія» - <http://philosophy.allru.net>
5. Електронна бібліотека з філософії - <http://filosof.historic.ru>
6. Електронна гуманітарна бібліотека - <http://www.gumfak.ru/>
7. Портал «Філософія online» - <http://phenomen.ru>
8. Сайт Інституту філософії НАН України ім. Г.С. Сковороди - <http://filosof.com.ua>
9. Філософський портал - <http://www.philosophy.ru>
10. Філософська енциклопедія - <http://terme.ru>
12. Stanford Encyclopedia of Philosophy - <http://plato.stanford.edu>
13. The Internet Encyclopedia of Philosophy (IEP) - <http://www.iep.utm>

6. ПОЛІТИКА ЩОДО АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Політика щодо академічної доброчесності формується на основі дотримання принципів академічної доброчесності відповідно до Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про авторське право і суміжні права», «Про видавничу справу», з урахуванням норм Положення «Про академічну свободу та академічну доброчесність в Центральнуукраїнському державному педагогічному університеті імені Володимира Винниченка» (затверджене вченою радою, протокол №2 від 30.09.2019; №10 від 07.02.2022).